

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΤμΜΧΠΠΑ)
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

A. Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας Κτιριακού Έργου

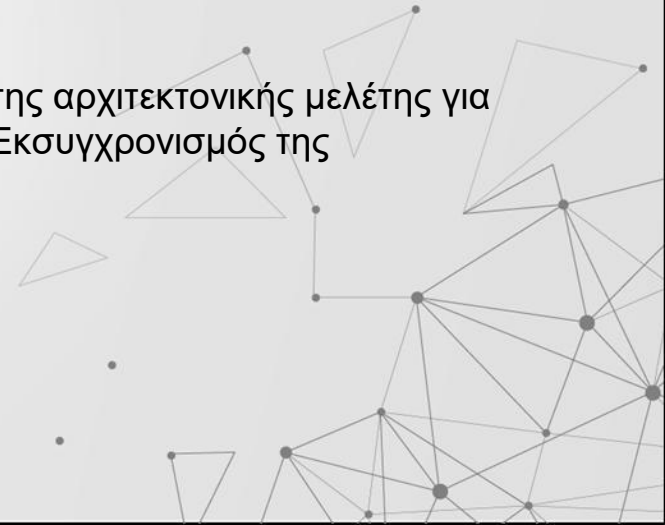
B. Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων

Διδάσκ.: Αν. Τράμπα

Ημερομηνία: 22.05.24

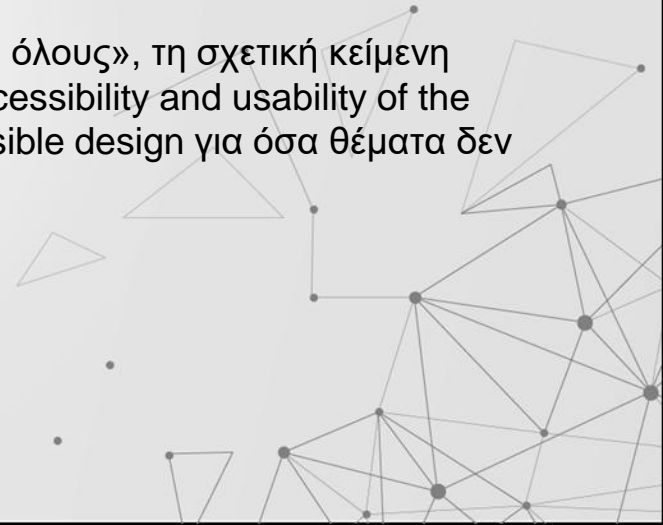
Τεχνικές Προδιαγραφές (ΦΕΚ Β' 5045/01.11.2021).

- Τεχνικές Προδιαγραφές αποτελούν «οδηγό» ώστε οι μελετητές και οι κατασκευαστές έργων να καταστήσουν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρίες και εν γένει εμποδιζόμενα άτομα (Ε.Α.) τα νέα κτίρια, για να προβούν σε προσαρμογές στα υφιστάμενα και να σχεδιάσουν / διαμορφώσουν αντίστοιχα τους υπαίθριους δημόσιους και ιδιωτικούς κοινόχρηστους χώρους στο αστικό περιβάλλον.
- η Μελέτη Προσβασιμότητας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχιτεκτονικής μελέτης για κτίρια ή υπαίθριο χώρο βάσει του ν.4759/2020 του ΥΠΕΝ «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας».

- τα περιεχόμενα της Μελέτης Προσβασιμότητας περιλαμβάνουν
- Α) την Τεχνική Έκθεση και
- Β) τα επισυναπτόμενα σχέδια που αντιμετωπίζουν όλους τους τομείς που αφορούν στην προσβασιμότητα στο δομημένο περιβάλλον.

- Λαμβάνουν υπόψη τις Οδηγίες Σχεδιασμού «Σχεδιάζοντας για όλους», τη σχετική κείμενη νομοθεσία και το ISO 21542-2011 “Building construction – Accessibility and usability of the built environment”, καθώς και τον “ADA «Standards for accessible design για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την ελληνική νομοθεσία.

Βασικές αρχές

- **Βασική αρχή η «προσβάσιμη αλυσίδα»** δηλαδή η κατασκευή έργων με στόχο **τη συνεχόμενη**, αλυσιδωτή προσβάσιμη μετακίνηση στον χώρο, χωρίς ασυνέχειες και εμπόδια.
 - **Βασικές τεχνικές προδιαγραφές για κτίρια:**
 - Προσβάσιμη είσοδος (>0,90μ) και πρόσβαση από την εξωτερική θύρα στον ανελκυστήρα (ελάχιστου αποδεκτού πλάτους 0,90μ με ταυτόχρονη πρόβλεψη χώρων ελιγμών αμαξιδίου)
 - Κατακόρυφη κυκλοφορία (προσβάσιμος ανελκυστήρας ή αναβατόριο)
 - Προσβάσιμες οδεύσεις διαφυγής και προστατευμένων προσβάσιμων χώρων αναμονής σε περίπτωση έκτακτων αναγκών
 - Ένας τουλάχιστον προσβάσιμος χώρος υγιεινής
 - **Βασικές προδιαγραφές για τον υπαίθριο χώρο:**
 - Οριζόντια κυκλοφορία και πρόσβαση στον δημόσιο χώρο με ελάχιστο πλάτος χωρίς εμπόδια 1,50μ. Προβλέπεται οδηγός τυφλών και ράμπες για προσβάσιμα πεζοδρόμια και πεζοδρόμους, οδούς ήπιας κυκλοφορίας και πλατείες.
 - Προσβάσιμες διαβάσεις και στάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς
 - Θέσεις στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων
-

Περιεχόμενα (ΦΕΚ Β' 5045/01.11.2021).

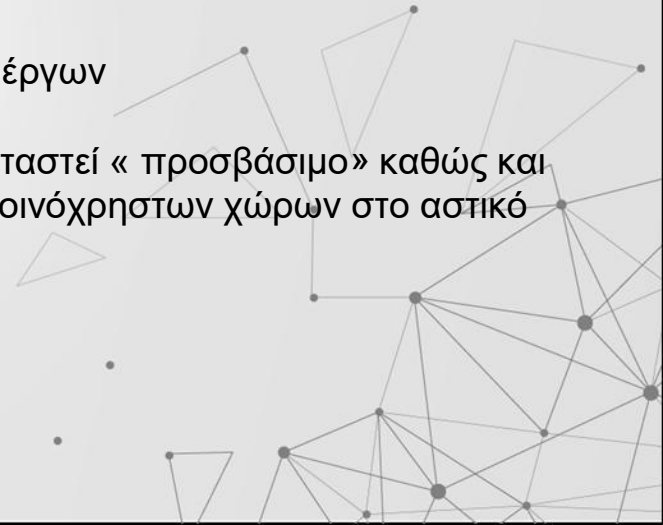
Άρθρο 1 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Με τις διατάξεις της παρούσας θεσπίζονται:

- Α. Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας Κτιριακού Έργου.
- Β. Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων.

2. Η παρούσα εφαρμόζεται από τους μελετητές και κατασκευαστές έργων

- σε κάθε νέο κτιριακό έργο
- σε κάθε υφιστάμενο κτίριο το οποίο προσαρμόζεται ώστε να καταστεί « προσβάσιμο» καθώς και
- κατά τον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων στο αστικό περιβάλλον

«Μελέτη Προσβασιμότητας»

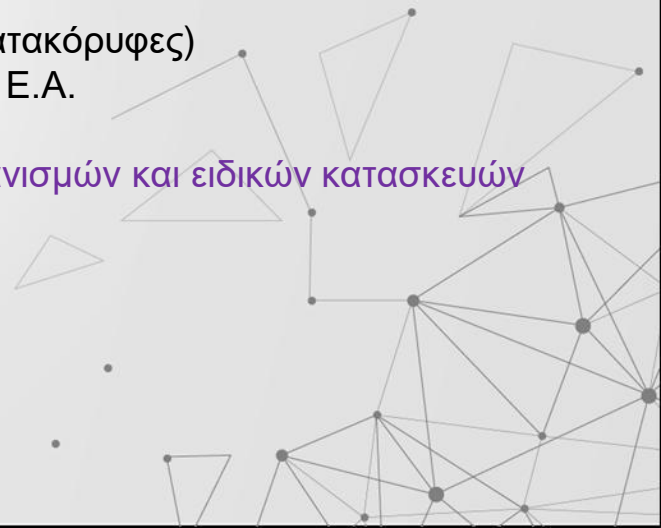
Κτιριακού έργου & υπαίθριων δημόσιων ή ιδιωτικών κοινόχρηστων χώρων

- **«Μελέτη Προσβασιμότητας Κτιριακού Έργου»** η μελέτη που περιγράφει τις απαραίτητες διαμορφώσεις, κατασκευές, εγκαταστάσεις και λοιπά στοιχεία για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε άτομα με κάθε μορφής αναπηρία ή/και **εμποδιζόμενα άτομα (Ε.Α.)** και αποτελεί μέρος της Αρχιτεκτονικής Μελέτης κάθε νέου έργου /ή έργου προσαρμογής/ ή ανάπλασης που αφορά σε κτίριο ή υπαίθριο χώρο.
- περιγράφει τις απαραίτητες διαμορφώσεις, κατασκευές, εγκαταστάσεις και λοιπά στοιχεία για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας κάθε νέου κτιρίου και του περιβάλλοντα χώρου αυτού ή κάθε υφιστάμενου κτιρίου και του περιβάλλοντα χώρου αυτού ώστε να καταστεί «προσβάσιμο» μετά από προσαρμογή / **αποτελεί μέρος της Αρχιτεκτονικής Μελέτης του κτιρίου.**
- **«Μελέτη Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων»** ορίζεται η μελέτη που περιγράφει τις απαραίτητες διαμορφώσεις, κατασκευές, εγκαταστάσεις και λοιπά στοιχεία για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας εξωτερικών υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων.
- Αφορά κάθε νέα μελέτη διαμόρφωσης ή μελέτη ανάπλασης / **αποτελεί μέρος της Αρχιτεκτονικής Μελέτης διαμόρφωσης ή ανάπλασης εξωτερικών υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων.**

Περιεχόμενα της Μελέτης Προσβασιμότητας Κτιριακού Έργου

- **A. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**, (με κανονισμούς, οδηγίες, πρότυπα κ.λπ. που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη σύνταξη της παρούσας μελέτης)
- Αιτιολόγηση της πρότασης αντιμετώπισης της ανεμπόδιστης, αυτόνομης και ασφαλούς διακίνησης των ατόμων με αναπηρία η/και Ε.Α. με συνοπτική αναφορά στα προβλεπόμενα μέτρα για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας σε αυτά
- Τις προβλεπόμενες από τη μελέτη ... εξυπηρετήσεις
- Τις προβλεπόμενες ... προσβάσιμες διαδρομές (οριζόντιες και κατακόρυφες)
- Τον τρόπο διασφάλισης της διαφυγής ατόμων με αναπηρία ή/και Ε.Α.

(Στην ανωτέρω τεχνική έκθεση μπορεί να εμπεριέχεται **Πίνακας μηχανισμών και ειδικών κατασκευών που τοποθετούνται στο κτίριο και στον ακάλυπτο χώρο**)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ (συνέχεια)

- **Β. ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ** περιλαμβάνουν:
- **Σχέδιο περιβάλλοντος χώρου** του κτιρίου σε κλίμακα 1:200 ή άλλη κατάλληλη βάσει της αρχιτεκτονικής μελέτης όπου θα εμφανίζονται όλα τα προτεινόμενα στοιχεία διαμόρφωσης και εξοπλισμού (μόνιμου και κινητού) για την εξασφάλιση προσβασιμότητας
- **Διάγραμμα κινήσεων πεζών** και ειδικότερα ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων, σε κλίμακα κατάλληλη βάσει του τοπογραφικού διαγράμματος της αρχιτεκτονικής μελέτης, όπου προκύπτει η ασφάλειά τους από κινήσεις οχημάτων.
- **Σχέδια κατόψεων και τομών ανά στάθμη** σε κλίμακα 1:100 ή 1:50 όπου σημειώνονται τα εξής:-
- -οι προσβάσιμες είσοδοι του κτιρίου,
- -οι προσβάσιμες οδεύσεις (οριζόντιες και κατακόρυφες) ανά στάθμη, συμπεριλαμβανομένης της διαδρομής από/προς τυχόν υπόγειους χώρους στάθμευσης και τον περιβάλλοντα χώρο,
- -οι προβλεπόμενες εξυπηρετήσεις και εξοπλισμοί για άτομα με αναπηρία ή/και Ε.Α. (προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι ανελκυστήρες και λοιπά μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, ράμπες, ειδικές θέσεις στάθμευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία, ειδικές θέσεις στάσης χρηστών αμαξιδίου
- οι χώροι αναμονής και καταφυγής εντός του κτιρίου και η προβλεπόμενη όδευση διαφυγής για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα

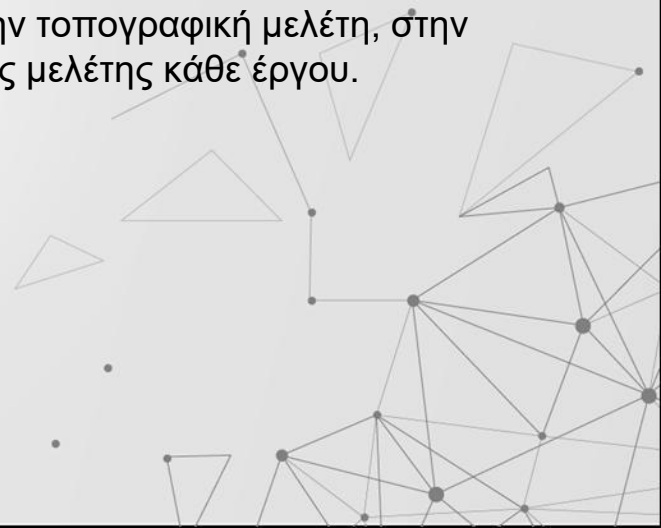
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ (συνέχεια)

- Σχέδια λεπτομερειών σε κλίμακα 1:20 ή 1:50, όπου απεικονίζονται ενδεικτικές κατασκευαστικές λεπτομέρειες των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης και αυτόνομης διακίνησης, εξυπηρέτησης αλλά και της ασφάλειας των ατόμων με αναπηρία ή/και Ε.Α. (στηθαία και κιγκλιδώματα, ράμπες, κλίμακες, μηχανικά μέσα ανύψωσης, ειδικά τμήματα πάγκων, ειδικοί χώροι στάσης χρηστών αμαξιδίων, προσβάσιμα WC, ανάγλυφες πινακίδες σήμανσης, επιδαπέδια σήμανση, οδηγοί τυφλών κ.λπ.).

Περιεχόμενα της Μελέτης Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων

- Η Μελέτη περιλαμβάνει την επίλυση των λειτουργικών, τεχνικών και μορφολογικών αντικειμένων του έργου, ώστε να διασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη, ανεμπόδιστη, αυτόνομη και ασφαλής διακίνηση ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικότερα ατόμων με αναπηρία ή/και Ε.Α. στον υπαίθριο δημόσιο κοινόχρηστο χώρο.
- Οι παραπάνω πληροφορίες, συμπεριλαμβάνονται επίσης στην τοπογραφική μελέτη, στην αρχιτεκτονική μελέτη και στην τεχνική έκθεση του συνόλου της μελέτης κάθε έργου.

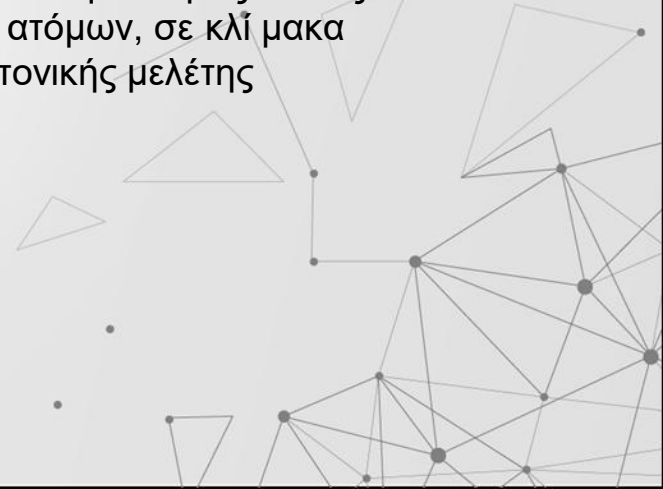

Τα περιεχόμενα της «Μελέτης Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων»

• α. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

- - Τους κανονισμούς, οδηγίες, πρότυπα κ.λπ. που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη σύνταξη της μελέτης.
- - Αιτιολόγηση της πρότασης αντιμετώπισης της ανεμπόδιστης, αυτόνομης και ασφαλούς διακίνησης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με κάθε μορφής αναπηρία ή/και Ε.Α. με συνοπτική αναφορά στα προβλεπόμενα μέτρα για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας σε αυτά.
- - Τις προβλεπόμενες από τη μελέτη εξυπηρετήσεις για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης, ασφαλούς και αυτόνομης κυκλοφορίας των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και Ε.Α. στο έργο και τις προδιαγραφές που χαρακτηρίζουν την κατασκευή αυτών.
- - Τις προσβάσιμες διαδρομές (οριζόντιες και κατακόρυφες). Το προβλεπόμενο πλάτος των προσβάσιμων διαδρομών.
- - Τον τρόπο διασφάλισης της διαφυγής ατόμων με αναπηρία ή/και Ε.Α. συμπεριλαμβανομένων χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (προστατευμένοι προσβάσιμοι χώροι αναμονής, διαδρομές/οδεύσεις διαφυγής, υλικά κ.λπ.).

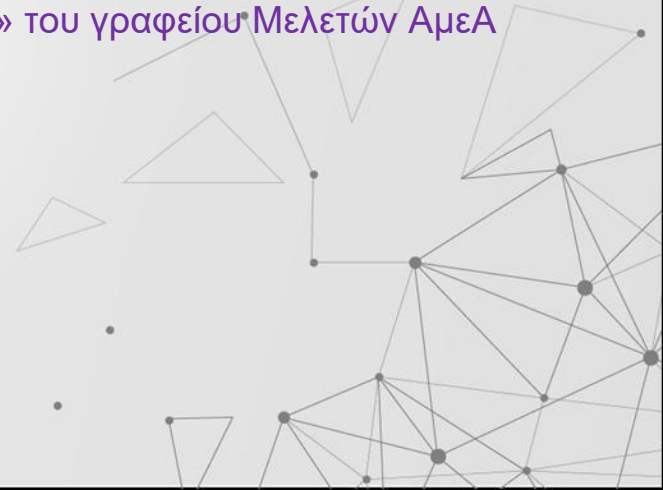
- **β. ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ** που θα περιλαμβάνουν:
 - - Σχέδιο γενικής διάταξης του συνόλου του χώρου σε κλίμακα 1:200 ή 1:100 ή 1:50 ή άλλη κατάλληλη βάσει της αρχιτεκτονικής μελέτης όπου θα εμφανίζονται:
 - - Όλα τα προτεινόμενα στοιχεία διαμόρφωσης και αστικού εξοπλισμού (μόνιμου και κινητού) για την εξασφάλιση προσβασιμότητας.
 - - Διάγραμμα κινήσεων οχημάτων, ποδηλάτων, οχημά των μικροκινητικότητας καθώς και πεζών και ειδικότερα ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων, σε κλίμακα κατάλληλη βάσει του τοπογραφικού διαγράμματος της αρχιτεκτονικής μελέτης

ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

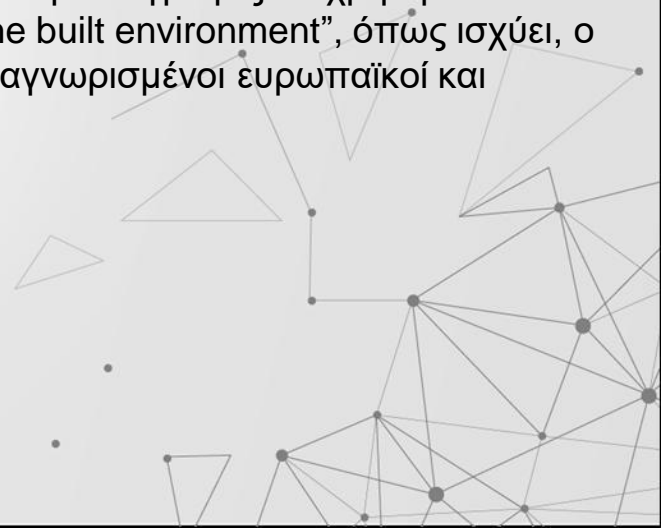
- .- Σχέδια επιμέρους κατόψεων και τομών σε κλίμακα 1:100 ή 1:50 ή άλλη κατάλληλη όπου σημειώνονται τα εξής:
- - **οι προσβάσιμες οδεύσεις** (οριζόντιες και κατακόρυφες) ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων επί του κοινόχρηστου χώρου και προς τις παρακείμενες χρήσεις, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού όδευσης τυφλών με τους τύπους των πλακών επισήμανσης και των ραμπών διαβάσεων
- - **οι προβλεπόμενες εξυπηρετήσεις και εξοπλισμοί** για άτομα με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενα άτομα και τον γενικό πληθυσμό (προσβάσιμα μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, ειδικές θέσεις στάσης/ στάθμευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία, αστικός εξοπλισμός, όπως παγκάκια, πινακίδες σήμανσης, σηματοδότες, κάδοι απορριμμάτων, κ.λπ., προστατευτικά κιγκλιδώματα, στέγαστρα ή στύλοι στάσεων μέσων μαζικής μεταφοράς, περίπτερα, φύτευση κ.λπ.
- - Σχέδια λεπτομερειών σε κλίμακα 1:20 ή 1:50, όπου αναφέρονται **κατασκευαστικές λεπτομέρειες** όλων των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης και αυτόνομης διακίνησης, εξυπηρέτησης αλλά και της ασφάλειας των ατόμων με αναπηρία ή/ και Ε.Α. (στηθαία και κιγκλιδώματα, ράμπες, μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, ειδικοί χώροι στάσης/στάθμευσης αναπηρικών οχημάτων, επιδαπέδια σήμανση, οδηγοί τυφλών, διασταυρώσεις προσβάσιμων διαδρομών με άλλες ήπιας και μη κυκλοφορίας, στάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς κ.α).

- **γ. ΠΙΝΑΚΑΣ** των στοιχείων αστικού εξοπλισμού, μηχανισμών και ειδικών κατασκευών στον οποίο αναγράφονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τυχόν πιστοποιητικά που τα παραπάνω διαθέτουν.
- Άρθρο 5 Τεχνικές Οδηγίες -
- Απαιτήσεις σχεδιασμού και ανθρωπομετρικά μεγέθη για την σύνταξη «Μελέτης Προσβασιμότητας Κτιριακού Έργου», «Μελέτης Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων ή ιδιωτικών κοινόχρηστων χώρων»
- 1. Για την σύνταξη των μελετών του άρθρου 2 της παρούσης, και όσον αφορά τις Τεχνικές Οδηγίες, τις απαιτήσεις σχεδιασμού και τα ανθρωπομετρικά μεγέθη, λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται: α. οι Οδηγίες Σχεδιασμού «**Σχεδιάζοντας για όλους**» του γραφείου **Μελετών ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ**

Άρθρο 5 Τεχνικές Οδηγίες - Απαιτήσεις σχεδιασμού και ανθρωπομετρικά μεγέθη για την σύνταξη «Μελέτης Προσβασιμότητας Κτιριακού Έργου», «Μελέτης Προσβασιμότητας υπαίθριων δημόσιων ή ιδιωτικών κοινόχρηστων χώρων»

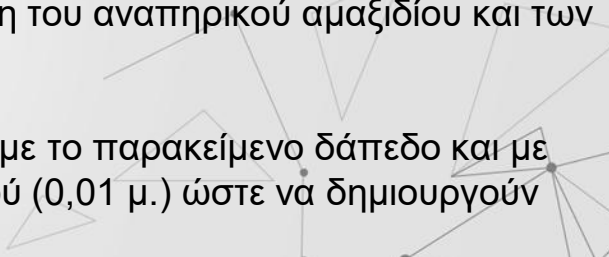
- όσον αφορά τις Τεχνικές Οδηγίες, τις απαιτήσεις σχεδιασμού και τα ανθρωπομετρικά μεγέθη, λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται:
- α. οι Οδηγίες Σχεδιασμού «**Σχεδιάζοντας για όλους**» του γραφείου Μελετών ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ
- οι διατάξεις του άρθρου 26 και του άρθρου 27 του ν. 4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός»
- για θέματα που δε ρυθμίζονται από τους ελληνικούς κανονισμούς και προδιαγραφές θα χρησιμοποιείται το ISO 21542 “Building construction - Accessibility and usability of the built environment”, όπως ισχύει, ο “ADA «Standards for accessible design»” ή/και άλλοι σχετικοί και αναγνωρισμένοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς κανονισμοί και πρότυπα.

Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας για κτίρια με χρήση κατοικίας

- α. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟ - προσβάσιμες οδεύσεις ελάχιστου αποδεκτού πλάτους 0,90 μ. μέχρι την θύρα εισόδου του κτιρίου.
- β. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ - απαιτούνται τα κάτωθι:- προσβάσιμη είσοδος,- προσβάσιμη οδευση από την θύρα εισόδου στον ανελκυστήρα ελάχιστου αποδεκτού πλάτους 0,90 μ. με χώρους ελιγμών.
- γ. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ - απαιτούνται τα κάτωθι:- προσβάσιμες οδεύσεις εντός του κτιρίου από και προς τους εσωτερικούς και εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους (εφόσον προβλέπεται κοινόχρηστη δραστηριότητα)/είσοδο/ανελκυστήρα κ.λπ. ελάχιστου αποδεκτού πλάτους 0,90 μ. με ταυτόχρονη πρόβλεψη χώρων ελιγμών αμαξιδίου,- ελάχιστο αποδεκτό καθαρό πλάτος θυρών προς τους εξωτερικούς ή/και εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους: 0,90 μ.,- ελάχιστο αποδεκτό πλάτος εσωτερικών θυρών 0,85 μ.,- δάπεδο σταθερό, αντλιοσθηρό, μη ανακλαστικό, που να διευκολύνει την κίνηση αμαξιδίου και γενικά ατόμου με κινητικά προβλήματα,-καλός φωτισμός,- ενδεικτικά δύναται να προβλεφθεί χρωματική αντίθεση μεταξύ δαπέδου-τοίχου και τοίχου- θύρας στους κοινόχρηστους χώρους.
- δ. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ - προσβάσιμος ανελκυστήρας.
- ε. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ - απαιτούνται :- προσβάσιμες οδεύσεις διαφυγής και προστατευμένοι προσβάσιμοι χώροι αναμονής σε περίπτωση έκτακτων αναγκών

α. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΑ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ- ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ - ΟΔΟΙ ΗΠΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ/ΠΛΑΤΕΙΕΣ

- απαιτούνται :-
 - πρόβλεψη ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών και όδευσης τυφλών, βάσει της υπ' αρ. 52907/2009 (Β' 2621) υπουργικής απόφασης
 - -δημιουργία επιφανειών ισόπεδων, συνεχών, σταθερών, αντιολισθηρών, με επιμελές αρμολόγημα, που δεν επιβαρύνουν τη βάδιση και την κύλιση του αναπηρικού αμαξιδίου και των ατόμων μειωμένης κινητικότητας
 - - τοποθέτηση σχαρών εκτός της όδευσης τυφλών, ισόπεδα με το παρακείμενο δάπεδο και με κενά μεταξύ των ράβδων τους μικρότερα του ενός εκατοστού (0,01 μ.) ώστε να δημιουργούν πυκνό πλέγμα
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υ.ΠΕ.ΕΝ. Οδηγίες Σχεδιασμού «Σχεδιάζοντας για όλους»

- [Γενικές Αρχές – Ανθρωπομετρικά Στοιχεία](#)
- [Διαμόρφωση εξωτερικών χώρων κίνησης πεζών](#)
- [Ράμπες ατόμων και αμαξιδίων](#)
- [Κλίμακες ή σκάλες](#)
- [Μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών](#)
- [Σήμανση](#)
- [Είσοδοι κτιρίων](#)
- [Δημόσιοι χώροι υγιεινής](#)
- [Κτίρια που χρησιμοποιούνται από το κοινό](#)
- [Κατοικία - Παραρτήματα: Βιβλιογραφία-Νομοθεσία](#)

